

Voorzitter: E. van der Weele

Namens de raad: J. Lo-A-Njoe (D66), M. Martinez Boubiani (D66), F. de Knijff (Student&Stad), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN)

Namens het College: M. Molema (wethouder)

Conformstukken

00:08:22

Voorzitter: Goedemiddag. Welkom bij de meningsvormende sessie over de conformstukken van 7 juni 2023. Allereerst is het voorstel om een van de stukken van de agenda af te voeren. Dat betreft het raadsvoorstel: Verordening tot wijziging Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2021. De Agendacommissie heeft hiervoor een agenderingsverzoek van de fracties D66 en Partij voor het Noorden ontvangen. Zij heeft gemeend dit te moeten honoreren. Agendering lukt niet meer voor het reces, dus besluitvorming zal over de zomer heen getild worden. Het betekent dat dit stuk in ieder geval uitgebreid besproken kan worden. Is dat wat de aanwezigen betreft akkoord? Helder, dan gaan we door naar het volgende punt. Dan noem ik de voorstellen waarbij er geen woordmelding is aangekondigd. Dat zijn de conformstukken: Wijziging leges-tarief afgifte rijbewijzen; Nota Mantelzorg Van onschatbare waarde; Financiële stukken VRG 2023; Afronding Gelijk Speelveld voormalige gemeenten Haren en Ten Boer. Mag ik concluderen dat deze conformstukken door kunnen naar de raad van 21 juni? Ik zie algemeen enthousiast instemmend geknik. Dank u. Er staan ook een aantal wensen- en bedenkingen brieven op de agenda waarbij geen woordmelding is aangekondigd. Die zal ik ook noemen: Conceptbegroting 2024, kaderbrief 2024 en jaarstukken 2022 GR Publiek Vervoer; Ontwerpbegroting 2024 Afvalbeheer Regio Centraal Groningen; Omgevingsdienst Groningen Ontwerpbegroting 2024, begrotingswijziging 2023 en concept jaarrekening 2022. Mag ik concluderen dat deze stukken zonder woordmelding naar de raad van 21.... Sorry, dat ze hiermee als afgehandeld beschouwd kunnen worden? Ik zou als Voorzitter alles wel naar de raad willen. Excuses. Ik zie ook hier weer instemmend enthousiast geknikt, dus ik beschouw daarmee deze stukken als afgehandeld. Dan hebben we twee conformstukken waar vragen aan wethouder Molema aangekondigd zijn. Dat is allereerst de Centrumregeling Veilig Thuis Groningen met daarin de verdeelsleutel en indexering van de DUVO-middelen. De fractie van Stadspartij 100% voor Groningen heeft hier een vraag bij. Mevrouw Sloot, mag ik u het woord geven?

00:11:16

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel. Ik vervang mevrouw Menger. Zij heeft mij gevraagd om de vragen te stellen. Ook nadat zij technische vragen daarover binnen de organisatie heeft gesteld. Waarom wordt er een scherp beeld geschetst, waarbij er overduidelijk naar voren komt dat de GGD zonder de gevraagde investeringen in, tussen haakjes, zeer zwaar water verkeerd? Het is een onmiskenbare keten-partner binnen de gemeente en heeft een taakstelling voor de tien Groningse gemeenten. Bij het vragen aan de organisatie werd er gezegd: "Dit is misschien te scherp opgeschreven." Aan de andere kant zien wij ook dat als je vergelijkt wat de GGD gemiddeld per inwoner met anderen...

00:12:01

Voorzitter: Mag ik u heel even onderbreken? U heeft het over de GGD en daar heeft u ook een vraag bij. Deze vraag ging over Veilig Thuis.

00:12:08

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik heb de letters veranderd, of Janet. Sorry.

00:12:16

Voorzitter: Met uw goedvinden gaan we even terug naar de Centrumregeling Veilig Thuis Groningen en daarover heeft uw fractie een vraag.

00:12:26

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Excuus, ik heb het omgedraaid. Over de Centrumregeling is de vraag: klopt het dat er zonder deze genoemde Centrumregeling plat gezegd geen grond voor subsidieverstrekking is of bestaat?

00:12:39

Voorzitter: Wethouder Molema.

00:12:41

Mevrouw Molema (wethouder): Dat klopt. Voor de DUVO-middelen is er een juridische grondslag nodig en daarvoor is deze Centrumregeling nodig.

00:12:51

Voorzitter: Is daarmee uw vraag beantwoord, mevrouw Sloot?

00:12:54

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik moet daar maar even gevoeglijk vanuit gaan, want ik heb verder hierna geen opdrachten van mevrouw Menger gekregen.

00:13:01

Voorzitter: Dat is helemaal goed. Mijn vraag aan u allen zou dan zijn of het voorstel alsnog als conformstuk door kan naar de raad van 21 juni? Het instemmend geknik is weer helemaal prima. Dan gaan we dat doen. Dan gaan we nu wel naar de Financiële stukken Publieke Gezondheid en Zorg 2023. Daarbij hebben zowel de fractie van Stadspartij 100% voor Groningen als de fractie van Student en Stad enkele vragen. Mevrouw Sloot, dan geef ik u nogmaals het woord over uw vraag.

00:13:37

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel. Ik hoop dat ik het kan herhalen, zoals ik het zojuist zei. Wij hebben hiervoor binnen de organisatie vragen gesteld. Daar werd aangegeven dat dit eigenlijk te scherp is neergezet in de stukken. Dat vonden wij een beetje vreemd. Zeker omdat wij konden zien dat de vergoeding, zoals die gemiddeld per inwoner van Groningen wordt berekend bij de GGD, nogal lager is ten opzichte van de GGD's in de rest van het land. Wat we wel zien is dat er een heel scherp beeld wordt gezet, waarbij overduidelijk naar voren komt dat de GGD zonder de gevraagde investeringen in zeer zwaar water verkeert. Het is een onmiskenbare keten-partner binnen de gemeente met een taakstelling voor tien Groningse gemeenten. Dan is onze vraag: dit hadden we, denk ik, kunnen voorzien. Waarom heeft dit zo gierend uit de hand kunnen lopen?

00:14:40

Voorzitter: Ik ga mevrouw Molema vragen een antwoord te geven.

00:14:47

Mevrouw Molema (wethouder): Laat ik beginnen met zeggen dat het niet gierend uit de hand is gelopen. De GGD is inderdaad een van onze belangrijke keten-partners op het gebied van publieke gezondheid, maar bijvoorbeeld ook op het thema jeugd met de jeugdgezondheidszorg. In het verleden is daar door de raad een besluit over genomen om een taakstelling op te leggen aan de GGD. Daar is een hele kerntaken-discussie over gevoerd. Er is toen ook wat bezuinigd bij de GGD. Eigenlijk was toen de uitkomst dat dat het maximaal haalbare was, maar dat het niet volledig voldeed aan het bedrag dat wij in onze boeken hebben gezet. Wat we zien is dat de GGD nu een vraag neerlegt om wat te investeren in de bedrijfsvoering. Daar zitten twee componenten in. De ene is onontkoombaar en heeft te maken met de wet en veranderingen. Dan kun je hoog en laag springen, maar als je het niet doet, dan voldoe je gewoon niet aan de wet. De andere is eigenlijk ook een noodzakelijke investering om de kwaliteit te waarborgen.

00:15:40

Mevrouw Molema (wethouder): Dat is een heel natuurlijk proces wat bij veel organisaties plaatsvindt. Op het moment dat je een tijd van bezuinigingen hebt gehad, dan zie je op een gegeven moment dat het tegen een kritieke grens aankomt. Als je dan toch veel vraagt in dienstverlening, maar ook in informatievoorziening... We hebben de afgelopen periode als raad regelmatig vragen gehad die betrekking hebben op de dienstverlening van de GGD. Dan zit je op een gegeven moment op een grens waarbij je zegt: "Wij vragen een bepaald basisniveau waaraan steeds moeilijker kan worden voldaan." Daarvoor is een uitbreiding noodzakelijk. Die hebben wij ernaast neergelegd. De bijdrage van de GGD per inwoner is inderdaad een van de laagste van Nederland, terwijl we echt een heel vast takenpakket hebben. Dan moet je als gemeente gaan staan voor je eigen GGD - de GGD is van ons allemaal - en voor de extra investering die nodig is in de bedrijfsvoering om te zorgen dat het niveau van dienstverlening op peil blijft. Dat is mijn antwoord op de vraag.

00:16:43

Voorzitter: Is daarmee uw vraag beantwoord, mevrouw Sloot?

00:16:47

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Ja, voor een deel. Dank u wel daarvoor. Wat ik me dan wel afvraag is: we komen uit dat dal van bezuinigingen en extra taakstellingen, zoals u al aangeeft. Dan is er nu een nieuwe investering nodig, maar voor hoe lang is dat voldoende? Het lijkt voor mij een beetje dat we het nu een beetje gaan opvullen. Tja, hoe moet ik het zeggen: een beetje zorgen dat het allemaal wat gelijkjer wordt. Is dit voor ons voldoende met alle taken die de GGD op dit moment, maar ook in de nabije toekomst, op zich moet nemen?

00:17:29

Voorzitter: Wethouder Molema.

00:17:31

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Volgens mij is het algemeen bekend dat er in de hele publieke sector sowieso de afgelopen jaren - niet alleen de

GGD, maar ook de politie en alle publieke dienstverlening, zorg en ziekenhuizen - echt wel wat is gebeurd in het uithollen van de publieke sector. Dit is hetgeen op dit moment als minimaal noodzakelijk is beoordeeld. Wat we natuurlijk wel zien is dat er de komende periode nog veel staat te gebeuren. Bijvoorbeeld met een IZA, Integraal Zorg Akkoord, waarbij ook mentaal welzijn en zorg publieke gezondheid een thema is. Je ziet ook dat er met het GALA wat projecten inzitten, waarbij de GGD een van de partners is. Inhoudelijk worden die gewoon uit de budgetten bekostigd. Vandaag is de afhandeling in de Tweede Kamer van de parlementaire enquête. Daar zal iets uitkomen, waarbij je zult zien dat ook dat betrekking heeft op een deel van het werk van de GGD. Dan zul je zien dat daar iets van inhoud op komt. Het kan best zijn op lange termijn dat je dan weer een bedrijfsvoeringsvraagstuk hebt bij de GGD, maar dan komen we daarop terug. Wat u ook ziet als u de begroting bekijkt, is dat een deel incidenteel is ingeschat als investering en een deel structureel. Dus op die manier hebben we dat ondervangen door te kijken: hoe maak je dit zo toekomstbestendig mogelijk? Dit is op dit moment dus het minimaal noodzakelijke. Het kan best zijn bij een uitbreiding van taken dat we de inhoud wel gefinancierd krijgen, maar dat er dan in de groei van de GGD wat vraagstukken uitkomen. Dan komen we bij u terug.

00:18:53

Voorzitter: Is daarmee uw vraag beantwoord?

00:18:57

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik vermoed van wel. Ik zou toch willen vragen, voordat we hem als helemaal conform doen, dat ik mevrouw Menger deze antwoorden laat nakijken en dat ze daar nog even op terug kan komen. Is dat mogelijk?

00:19:09

Voorzitter: Ik kijk naar de griffie. Volgens mij moeten we straks na de laatste vragen even kijken hoe dit stuk verdergaat. Ik denk dat er zeker een mogelijkheid te vinden is.

00:19:20

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel.

00:19:22

Voorzitter: De heer De Knijff, u had ook een vraag over dit onderwerp.

00:19:25

De heer De Knijff (Student en Stad): In eerste instantie ook over de bezuiniging. De wethouder zegt dit het minimaal noodzakelijke is en dat we de publieke sector de afgelopen jaren al hebben uitgehold. Moeten we dan niet eigenlijk juist - in plaats van alleen een bezuiniging schrappen, wat wij nu doen - als gemeente meer investeren in de GGD? Zodat we in ieder geval richting dat landelijke gemiddeld te komen. Bijvoorbeeld als eerste stap op de ladder, om het zomaar te zeggen.

00:19:50

Voorzitter: Wethouder Molema.

00:19:52

Mevrouw Molema (wethouder): Dit college is gezien het financieel perspectief van de gemeente, wat nog niet al te rooskleurig is, best terughoudend in allerlei nieuwe

beleidsvoornemens. Wij zien in de toekomst nog kansen en mogelijkheden met allerlei nieuwe financieringen rondom alles van gezondheid en publieke gezondheidszorg. Dit is er een die op de bedrijfsvoeringskant en investering zit. Wij zijn er zo terughoudend mogelijk in geweest. Ook gezien het financiële perspectief. Vanaf 2026 hebben wij nog steeds onze Meerjarenbegroting niet goed rond, met dank aan de Rijksfinanciering.

00:20:31

Voorzitter: Dank u wel. Is daarmee uw vraag beantwoord?

00:20:35

De heer De Knijff (Student en Stad): Deze wel. Ik heb nog een andere vraag als dat mag, Voorzitter? Er viel mij iets anders op in de cijfers. In de cijfers zie je dat het aantal soa-tests, die de GGD elk jaar uitvoert, sinds 2019 om en nabij gehalveerd is. Het lijkt mij persoonlijk best sterk dat het komt doordat het aantal soa's is gehalveerd in Groningen. Eerder heeft het college of de GGD zelf aangegeven dat die capaciteit op orde is. Is het college, met die halvering van de cijfers in het achterhoofd, nog steeds van mening dat die testcapaciteit op orde is?

00:21:10

Voorzitter: Wethouder Molema.

00:21:12

Mevrouw Molema (wethouder): Ik weet dat ik met een aantal raadsleden al heel wat gesprekken heb gehad over de soa-testen van de GGD. Dat heeft ermee te maken dat de GGD geld krijgt vanuit de ASG-regeling. Dat is landelijk geld en dat zetten zij in. Alleen wij kunnen niet iedereen een gratis soa-test kunnen laten doen met dat geld. Daar hebben we best wel wat gesprekken over gehad. U heeft daar in december ook al een keer een brief over gekregen van ons. Daar zit namelijk een bepaalde focusgroep in met een hoog risico. Die komen met voorrang daarin. Er is een heel beperkt deel wat vrij beschikbaar is. Dit heeft echt te maken met het landelijke budget wat wij krijgen en soa-testen die we daarin kunnen doen. Volgens mij hebben we in die brief ook aangegeven wat het zou doen op het moment dat u toch meer zou willen qua gratis testen. De testcapaciteit is voldoende voor de doelgroepen met een hoger risico die wij hebben aangewezen. Als u zegt dat we iedereen in de gemeente Groningen gratis testen willen laten doen, dan is die bij verre niet voldoende genoeg op dit moment.

00:22:12

Voorzitter: De heer De Knijff.

00:22:14

De heer De Knijff (Student en Stad): U heeft het over die landelijke regeling. Dat klopt, maar daarin staan ook jongeren onder de 25 jaar als risicogroep aangegeven. De wethouder zegt: "We willen alleen voor de risicogroepen de gratis testen beschikbaar stellen." Is het niet zo dat jongeren onder de 25 ook in die risicogroep zitten? Waar zit dan het onderscheid?

00:22:34

Voorzitter: Wethouder Molema.

00:22:36

Mevrouw Molema (wethouder): Dit is trouwens wat meer een inhoudelijke vraag over de financiën van de GGD. Het is zo dat het bedrag wat wij krijgen daarop gebaseerd is. Er zit een verdeelsleutel in, waarbij je ziet dat een aantal andere regio's beter bedeed worden dan wij. Wat we zien is dat er wel wat ruimte is voor jongeren onder de 25, maar niet voor alle jongeren onder de 25. We hebben wel gekeken naar mogelijkheden daarin. Een deel van het budget uit die ASG-regeling gaat naar preventie. Dus uitleggen: vrij veilig, want dan hoeft je achteraf ook geen soa-test te doen. Een deel wordt uitgegeven aan de gratis soa-testen. Dus die jongeren zitten erin. Alleen vanuit mijn kant is wel het verhaal: wij kunnen niet alle jongeren een gratis test laten doen met de middelen die wij krijgen.

00:23:21

Voorzitter: Is daarmee uw vraag beantwoord?

00:23:26

De heer De Knijff (Student en Stad): Ik begrijp dat we misschien niet altijd alle scherven willen oprapen die het Rijk laat vallen. Het zou dan, denk ik, wel goed zijn om ieder geval in beeld te krijgen hoe groot dat tekort is. De GGD houdt bijvoorbeeld het aantal testaanvragen nu niet bij. Zou het college aan de GGD kunnen vragen of het mogelijk is om dat bij te houden? Zodat we in ieder geval een goed beeld krijgen hoeveel vraag en aanbod er is en hoeveel mensen er worden afgewezen.

00:23:53

Voorzitter: Wethouder Molema.

00:23:55

Mevrouw Molema (wethouder): Dat ga ik niet doen. Dat heeft als reden dat ik graag wil dat het geld, wat we aan de GGD uitgeven, zoveel mogelijk bij onze inwoners terecht komt en zo min mogelijk in het bijhouden van de administratie. Daar zit al ongelooflijk veel druk op. Het is ook zo dat voor een deel van de testen de vraag helemaal niet via de GGD binnenkomt. Er zijn ook veel studenten die meteen naar een commerciële partij gaan of betaald via de huisarts wat regelen. Dus op het moment dat ik de GGD vraag: heeft u nog steeds niet het zicht wat u wilt hebben op hoeveel mensen er zijn die wel behoefte zouden hebben gehad aan een gratis test en daar nu geen gebruik van maken? De GGD heeft plek voor wat extra jongeren naast de primaire risicogroepen. Op het moment dat ik hun vraag om dat bij te gaan houden, krijgen we dat er veel tijd weglekt in het bijhouden van de administratie. Die tijd kan ook worden ingezet in publieke gezondheid. Het is echt een keuze om daar zoveel mogelijk de voorkeur aan te geven.

00:24:54

Voorzitter: Is daarmee uw vraag beantwoord? Het stuk wat net is besproken, is aangeboden aan uw raad als raadsvoorstel. Dat heeft te maken met de afspraak dat als er geen zienswijze wordt ingediend door het college dat het niet als raadsvoorstel wordt aangeboden, dan heeft de Agendacommissie besloten om deze brief dan als een wensen- en bedenkingen collegebrief te behandelen. Is dat wat u betreft akkoord? Dan is de tweede vraag: zijn er fracties die overwegen om toch nog een motie of wensen en bedenkingen toe te voegen? *Mevrouw Sloot.*

00:25:47

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, wat ik net aangaf: dat

durf ik op dit moment niet te zeggen, omdat mevrouw Menger dit gaat nakijken. Dat weet ik, maar zij zit op dit moment elders in het land en ik kan haar daar nu niet naar vragen. Als u het goed vindt dat zij daar morgen op terugkomt?

00:26:07

Voorzitter: Helder. De heer De Knijff.

00:26:10

De heer De Knijff (Student en Stad): Ik denk dat wij misschien nog even het hoofd daarover moeten breken, dus dat kan ik ook nog niet zo snel zeggen.

00:26:16

Voorzitter: Helder, dan neemt de griffie die opmerkingen hierin mee. Dank u wel. Dan zijn we daarmee aan het eind gekomen van deze sessie over de conformstukken. Dank u wel.